

MAAOMAAVALITSUS

EESTI MAAOMAAVALITSUSTE LIIDU HÄALEKANDJA

26. aprill 1939. a.

Nr. 4

XVII AASTAKÄIK

Väljaandja: Eesti Maaomavalitsuste Liit.

Toimetaja: A. Loorits

Tellimise hind:	Toimetus ja talitus:	Kuulutuste hinnad:
Aastas Kr. 5.—	Tallinnas, Roosikrantsi nr. 12.	1 lhk. Kr. 40.—, ½ lhk. Kr.
Pooles aastas „ 2.50	Tel. 452-72. Posti j. arve nr. 252.	20.—, ¼ lhk. Kr. 10.—, ⅛ lhk.
1923. aastak. „ —.50	Jooksvad arved: Eesti Pangas nr.	Kr. 5.—.
1924.—1935. a. à . . „ 2.50	609, E. Rahvapangas nr. 991 ja	Dokumentide kaotamise kuulu-
	Põllumeeste Keskpangas nr. 728.	tused 50 senti dokumendi pealt.

Ilmub üks kord kuus, 12 numbrit aastas.

a 303

SISU:

Omavalitsuste volikogude valimise seadused	Lk. 51
Kinnistusüksuste nimede muutmisest „	54
Vallaomavalitsuste 1937/38. a. eelarvete täit-	
mise aruannete üldkokkuvõtted.	
1. 1937/38. a. tulud ja kulud „	56
Omavalitsussekretäride kursusest „	61
Kirjandusest „	64
Kuulutusi „	50

KUULUTATAKSE MAKSVUSETAKS:

1. Heinrich Röömer'i hobusepass, väljaantud Sõmeru vallavalitsusest 20. detsembril 1920. a. nr. 562 all.

Omavalitsuse**kantseleimargid**

25-sendilised

on saada

Eesti Maaomavalitsuste Liidu**büroost**

hinnaga 25 senti poogen (100 tükki).

**Eesti Omavalitsuste ja Ühis-
tegeliste Asutiste Kindlus-
tus A.-S.****„OMA“**

Seltsi omanikeks-peremeesteks on omavalitsused, pangad ja põllumajanduslikud ühised

**Põhi-tagavarakapital ja reservid
ületavad Kr. 1.000.000.—.**

**Suurem ja edurikkam kodumaa
KINDLUSTUSETTEVÕTE**

**Seltsi juhatus: Tartus, omas majas Riia t. 35
Telef. 3-44 ja 16-12.**

**Peaesindused: Tallinnas, Rakveres,
Võrus, Viljandis, Pärnus, Tõrvas, Kures-
saares ja Petseris.**

Kaastöölitele ja tellijatele!

Ajakirja mahutavuse tõstmiseks on soovitatav, et avaldamiseks saadetud artiklid oleksid võimalikult kokku surutud. — Trükivigade vältimiseks on tarvilik, et käsikirjad oleksid kirjutatud selgestiloetava kirjaga; eriti soovitatav on masinakirjadade laiema vahega. Toimetusele jätab enesele õiguse käsikirja lühendada ja keeleliselt korrigeerida. — Avaldamata jäänud artiklite käsikirjad saadetakse tagasi ainult vastaval, käsikirjale juurdelisatud soovil.

Ajakirjas antakse vastusi tellijate küsimustele. Kui keegi tellijaist soovib saada vastuse enne järgmise numbril ilmumist, siis saadetakse sellekohasel soovil vastus posti kaudu kätte, kui selleks on lisatud juurde 10-ne sendiline postmark. Toimetusele jätab enesele õiguse avaldada ka kirjateel saadud vastused, kui küsimused põhimõttelised ja üldhuvilised. Küsijate nimesid ei avaldata, kuid küsijatele, kes oma nime ega aadressi ei teata, ei vastata.

Omavalitsuste volikogude valimise seadused.

V. Velner.

Viimased omavalitsuste volikogude valimised toimusid meil 1934. a. Seega juba viis aastat tagasi ning nende volitused kestavad pikendatult kuni 15. augustini k. a.

Tegelikult oleks pidanud uued omavalitsuste valimised sündima juba varem, kuid sellele on ette veeretanud takistusi mitmed tähtsad riigielu sündmused, nagu 12. märtsi 1934. a. pööre, uus põhiseadus jne.

Uus põhiseadus meie omavalitsuste korraldusse suuri ja põhilisi murranguid ei toonud, vaid väljendab üldiselt ja lakooniliselt omavalitsuste osa, nagu eelmisedki põhiseadused. Küll tagab aga uus põhiseadus omavalitsustele põhiseadusega kindlad alused ning kaitse nende üldistes piirides ja ulatuses.

Põhiseaduse § 123 alusel on kohaliku omavalitsuse korraldavaks organiks esinduskogu, kes valitakse üldisel, otsesel, ühetaolisel ja salajasel hääletamisel. Valijaiks on kohaliku omavalitsuse piirkonda kuuluvad hääleõiguslikud kodanikud, kes omavalitsuse piirkonnas omavad püsivat elukohta või töökohta.

Sellega annab põhiseadus vaid üldised alused omavalitsuste esinduskogude valimisviisi ja kujundamise kohta, jättes ligemate üksikasjade määramise eriseaduse hooleks. Sellejuures on põhiseaduses isegi lahtiseks jäetud valimisviisi alus, kas see sünnib isikuvälimise, proportsionaalse valimisviisi või segasüsteemi alusel.

Valimisviis põhiseaduses on Rahvuskogu poolt teadlikult lahtiseks jäetud selles mõttes, et jätta tulevase seadusandja otsustada, milline valimisviis antud ajal ja olukorras on otstarbekohane ja eluline.

Vastavad omavalitsuste seadused — valaseadus ja linnaseadus on samuti lahtiseks jätnud volikogude valimisviisi ja korra küsimused ning määravad, et see lahendatakse vastavate eriseaduste alusel.

Vanad omavalitsuste valimisseadused — Vallavolikogude valimise ja vallavolikogude ning vallavalitsuste korraldamise seadus (RT 1926, 97, 104) ja Linnavolikogude valimise seadus (RT 1926, 84, 89), ühes hilisemate täiendustega ja parandustega ei ole praeguses olukorras enam kohaldatavad ja ei ole põhiseadusega kooskõlas. Sellepärast uute omavalitsuste valimise seaduste väljaandmine on paratamatu.

Vastavalt hiljuti Riigivolikogu poolt vastuvõetud esitisele ongi Vabariigi Valitsuse poolt väljatöötatud ja Riigivolikogule esitatud valla- ja linnaomavalitsuste valimise seadused. Need seadused on oma tehnilistes osades mitte palju erinevad vanadest valimise seadustest ja nende struktuuri aluseks on võetud täiel määral Rahvuskogu poolt vastuvõetud Riigivolikogu valimise seadus.

Täiesti uudne nendes valimisseadustes on aga valimissüsteem või põhimõte. Siin on kõrvale jäetud senine omavalitsuste esinduskogude valimiste juures praktiseeritav proportsionaalne valimisviis kui ka Riigivolikogu valimiste aluseks olev puht isikuvälimise põhimõte.

Üldpõhimõtteks on võetud ka siin isikuvälimise põhimõte, kuid tegelikult lähine see valimisviis teatud määral proportsionaalsele valimisviisile, nagu meie nägime seda kandidaatide nimekirjade süsteemi juures.

Vahe seisab ainult selles, et kandidaatide nimekirjade süsteemi juures esinesid nii mitu kandidaadi nimekirja, kui mitu oli võistlevaid rühmitusi või erakondi valimistel. Siin esinevad aga kõik kandidaadid ühisel nimekirjas. See on esmakordselt meie omavalitsuste volikogude juures praktiseeritav valimismoodus ja on raske öelda, kuivõrd see õnnestub tegelikkuses. Kuid ühte positiivset selle süsteemiga kindlasti saavutatakse ja nimelt — hoitakse ära asjatud killunemised ja rühmitused. Just vastuoksa — see valimisviis eeldab kõikidelt ühiselt mõtlejailt kindlat kokuhoidu, üksmeelt ja valimistele minekut organiseeritult.

Vabariigi Valitsuse poolt esitatud eelnõudes oli ette nähtud valdada jagamine ringkondadesse vastavalt elanike arvule ning samuti linnade jagamine valimisringkondadesse vastavalt nende suurusele ja astmele.

Riigivolikogu pidas otstarbekohasemaks mitte nii šabloonsel ringkondade jagamist, vaid jätta ringkondade arvu ja piiride kindlaksmääramine vabamaks vastavalt kohalikele oludele kohalikele võimudele. Riigivolikogu poolt vastuvõetud kujul jagunevad valdad nüüd küll ringkondadesse 1—5-ni, kuid ringkondade arvu ja piirid vallas määrab maavanem vallavalitsuse ettepanekul.

Hääleõigus vallavolikogu kui ka linnavolikogu valimistel on konstrueeritud aluseks võttes Põhiseaduse eeskirju ja Riigivolikogu

valimise seaduse põhimõtteid. Sellega on hääleõiguslik iga kodanik, kes omab nimekirjade täiendamise ja parandamise ajaks püsivat elu- või töökohta sama omavalitsuse administratiivpiires ning on seda omanud püsivalt vähemalt 2 aasta kestel enne valijate nimekirjade täiendamise ja parandamise algust.

Analoogiliselt Riigivolikogu valimise seadusele ei oma hääleõigust nõdra- ja hullumeelsed, pimedad, kurtummad, pillajad, sundhooldamise all olijad ja teatud liiki hoolalused. Samuti jäävad hääleõigusest ilma teatud liik karistatud isikuid ning ei saa valida nakkushaiged, sõjaväes ajateenistuses olevad isikud ja vahialused. Vaidlusi tekitab 2-aasta nõue alalise elukohana, kuna teatavasti Riigivolikogu valimistel nõutakse ainult 1 a. vahetpidamata vastava omavalitsuse administratiivpiires olemist.

Kuid see norm — 2-aastat on kooskõlas vastavate Valla- ja Linnaseaduse normidega ning on tingitud sellest elulisest vajadusest ja õiglusest, et valitseda vastavat omavalitsust võivad ikkagi need isikud, kes seal püsivalt elavad. Ainult need tunnevad tõsist kohustust oma kogukonna saatuse vastu, kuna juhuslikult läbikäivad elemendid tihitigi väljas on ainult oma isiklike hüvangu eest.

Valimisi toimetatavateks asutusteks, analoogiliselt praegumaksvatele seadustele, on ette nähtud valdades vallakomitee ja jaoskonnakomisjonid ja linnades linnakomitee ja jaoskonnakomisjonid. Muutunud on ainult veidi valla- ja linnakomiteede ning jaoskonnakomisjonide koosseis, mis ei oma aga olulist tähtsust.

Valijate nimekirjad peetakse vastavate omavalitsuste poolt valimisringkondade järgi. Valijate nimekirja kantakse kodanikud üldreegli põhjal nende alalise elukoha järgi, kuid kodanikul on õigus end nimekirja kanda lasta ka töökohta järgi.

Igal kodanikul on õigus ning võimalus kontrollida, kus ta on ja kas ta on õieti kantud valijate nimekirja. Vaidluste korral, või kui vastav omavalitsus ei tule vastu ta õigustatud nõudmistele, on kodanikule kindlustatud kohtu poole pöördumise õigus.

Põhjapaneva tähtsusega, milline määrab kogu valimissüsteemi ja alused, on mõlemas eelnõus 5. peatükk, kus leiab käsitlemist kandidaatide ülesseadmine.

Volikogu kandidaadiks võidakse üles seada ainult sama omavalitsuse valijate nimekirja võetud kodanikku, kes on saanud 25 aastat vanaks. Kandidaadid seatakse üles

valimisringkondade järgi ja neid võivad üles seada ainult valimisringkonna valijate nimekirja võetud hääleõiguslikud kodanikud.

Iga kandidaat esitatakse kirjalikult valla- või linnakomiteele vastava üldise vormi järgi ja selles nõutavate andmetega.

Kandidaadi esitamiskirja esitaja peab vastavale omavalitsusele maksma kautsjoni — valdades 20 krooni ja linnades vastavalt linna astmele 20—50 krooni. Analoogiliselt Riigivolikogu valimisseadusele peab esitamiskiri varustatud olema teatud arvu soovijatate allkirjadega, — vallas 5 allkirjaga ja linnas 5—50 allkirjaga, olenevalt linna astmest.

Vabariigi Valitsuse poolt esitatud eelnõu järgi võis kautsjoni tagasi saada ainult järgmistel juhtudel: esitatud kandidaadi surma puhul, kui kandidaat on valitud ja kui kandidaat hiljem kutsutakse omavalitsuse volikogu koosseisu. Muudel juhtudel läks kautsjon vastava omavalitsuse kasuks.

Kuna Riigivolikogu valimise seadus näeb ette, et kandidaat saab kautsjoni tagasi ka sel juhul kui ta ei ole küll valitud, kuid kui ta saab vähemalt $\frac{1}{4}$ kehtivaks tunnustatud häältest, siis ei tundunud Riigivolikogule õiglase, et kõik väljajäänud kandideerijad peaks kautsjoni kaotama. Pealegi võiks see, arvesse võttes kautsjoni küllaldast summat ning omavalitsuste volikogusse pääsemise vähest ahvatlust materjaalse tasumise mõttes, pidurdada tagasihoidlike kuid korralike kodanike kandideerimist. Sellepärast Riigivolikogu täiendas kautsjoni tagasimaksmise võimalust veel juhuga, kui kandidaat on saanud vähemalt $\frac{2}{3}$ viimase volikokku pääsenud isiku kehtivaks tunnustatud häälte arvust. Analoogiat Riigivolikogu valimisseaduses ettenähtud kautsjoni tagasisaamise võimalusega oli raske siin kasutada, kuna see ei oleks annud tegelikult mingisuguseid reaalseid tulemusi kandidaadile kautsjoni tagasisaamise mõttes.

Seaduse nõuetele mittevastavad esitamiskirjad tühistab vastav linna- või vallakomitee, kuid esitamiskirjade esitajail on õigus kaevata vastava otsuse peale kohtu korras oma õiguste jalule seadmiseks. Ülesseatud kandidaatidest moodustatakse valimisringkondade järgi perekonnanimedega tähestikulises järjekorras kandidaatide nimekirja.

Valimised toimuvad kahe päeva jooksul, kusjuures valimiste esimeseks päevaks peab olema pühapäev, riiklik püha või puhkepäev.

Riigivolikogus kerkis üles ka soove ühepäevaliste valimiste läbiviimiseks, kuid siiski

leiti, et meie oludes, eriti maal on raske teostada valimisi ühe päeva jooksul ja selle tõttu paljud võivad üldse valimistest kõrvale jääda.

Valimine sünnib valimisedelite äraandmisega kodanike poolt. Valimisedel sisaldab kõigi vastavast valimisringkonnast vastavate volinike kandidaatide perekonnanimed ja nimed horisontaalses asendis perekonnanimede tähestikulises järjekorras, kusjuures iga kandidaadi perekonnanime ette on trükitud tühi ruut. Valija võib anda hääle nii mitmele valimisedelil tähendatud kandidaadile, kuipalju vallavolinikke valimisringkonnast tuleb valida. Selleks märgib valija valimisedelil kandidaatide perekonnanimede ees olevas ruudus ristiga need kandidaadid, keda ta soovib valida. Rohkem märkida kandidaate, kui tuleb valida vastavas ringkonnas ei või, vastasel korral loetakse valimisedel kehtetuks.

Jaoskonnakomisjonid võtavad peale valimiste tähtaja möödumist valimisedelid kokku, koostavad vastava protokollid ja saadavad materjalid edasi vastavale valla- või linnakomiteele.

Valla- ja linnakomitee määrab valimismaterjalide ja protokollide alusel kindlaks antud häälte arvu igale kandidaadile ja koostab iga valimisringkonna kohta kandidaatide nimekirja häälte vähenevas järjekorras. Sellest nimekirjast tunnustab komitee nii mitu kandidaati volikokku valituks, kui mitu voliniku kohta tuli vastavale ringkonnale. Ülejäänud kandidaadid jäävad valla- või linnavolinike kandidaatideks nimestiku järjekorras.

Kui valimisringkonnas on üles seatud sama arv kandidaate, kui tuleb valida volinikke, tunnustab valla- või linnakomitee need volinikeks valituks. See on sama põhimõte, mis on võetud ka Riigivolikogu valimise seadusse.

Valimismaterjalid saadab valla- või linnakomitee vastavale järelevalveasutusele kinditamiseks.

Valla- ja linnakomitee otsuste peale valimiste tagajärgede kokkuvõtmise asjas võivad vastavate kandidaatide esitamiskirjade esindajad esitada proteste valimisi kinnitavale asutusele 3 päeva jooksul, arvates valimiste tagajärgede kokkuvõtmise päevast.

Kui järelevalveasutis leiab valimistel seaduserikkumisi, mis avaldavad mõju valimiste tagajärgedele, jätab ta valimised kinnitamata, määrates uued valimised kas kogu omavalitsuse ulatuses või üksikus valimisringkonnas.

Valimisi kinnitava asutise otsuse peale võivad hääleõiguslikud kodanikud kaevata administratiiv kohtu korras 3 päeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast. Kohus otsustab kaebused 3 päeva jooksul ja kohtu otsus on lõplik.

Kui mõne valla- või linnavolikogu liikme volitused lõpevad või tunnustatakse lõpenuks Valla- või Linnaseaduses ettenähtud alustel, siis täidetakse tema koht vastava valimisringkonna järgneva kandidaadiga.

Kui valla- või linnavolikogu liikmete arv langeb alla $\frac{2}{3}$ volinike seaduslikust arvust, määrab Siseminister volikogu uued valimised.

Valla- ja linnavolikogude valimise seaduse teise osa alusel pikendatakse praeguste valla- ja linnavolikogude volitusi kuni 31. detsembrini 1939. Vabariigi Valitsuse ettepanekus oli tähtajaks määratud 1. detsember 1939. Kuna aga Vallaseaduse § 20 ja Linnaseaduse § 23 näevad ette, et volikogud valitakse viieks kalendriaastaks, siis tuli Riigivolikogus vastav parandus tähtajas ette võtta, vastasel korral oleks see tegelikus olukorras võinud tekitada lahkarvamisi. Ühtlasi kustutas Riigivolikogu Vallavolikogude valimise seaduses Valitsuse ettepanekus seaduse teises osas sõnad — „samuti vallavolikogude poolt volikogu kestuse ajaks valitud ametnike ning esindajate ja komisjonide liikmete“ — kuna see oleks seganud ainult üldist olukorda. Teatavasti valdade piiride ühekordse korraldamise seaduse alusel kadusid kõik vanad vallad 31. märtsil 1939 ja 1. aprillist 1939 astusid asemele uued vallad. Samuti kadusid sellest ajast vanad volikogud, valitsused, komisjonid ja esindajad ning astusid asemele ajutiselt kuni uute volikogude valimiseni uued määratud vallavalitsused, kes täidavad ka volikogude ülesandeid. Sellega ei saaks öelda, et vanade volikogude poolt valitud esindajad, vallavalitsused ja komisjonid edasi tegutseks veel peale 1. aprilli kuni uute valimisten.

Kuna kultuuromavalitsuste valimised on toimunud meil analoogiliselt linnaomavalitsuste volikogude valimistega ja samal ajal, on Linnavolikogude valimise seadusega üheaegselt pikendatud ka kultuurnõukogu, kultuurvalitsuse esimehe ja liikmete ja teiste esindajate volitusi.

Need oleks üldiselt kõik tähtsamad põhimõtted ja momendid uutes omavalitsuste valimiste seadustes.

Mõnelt poolt on teravalt arvustatud uut valimisviisi, eriti linnaomavalitsuste osas ja nimelt peamiselt majaomanike ringide poolt.

Leitakse, et uus valimisseadus võimaldab uutel valimistel enamikus linnades valitsuste ülemineku pahempoolsetele.

Raske on olla prohvet ja ennustada. Mis puutub vallaomavalitsuste valimistesse, siis tundub küll, et uus valimissüsteem peaks olema vastuvõetav ja päris eluline. Maal on ka senini valimine sündinud rohkem mehiti ja teinekord ka kolgapoliitilistel kaalutlustel. Poliitiliste voolude ja erakondade mõjutus on seal alati olnud minimaalne. Ja sellepärast peaks uus valimissüsteem, mis võimaldab üksikute isikute esiletõstmist, olema täiesti vastuvõetav ning õiglane.

Mis puutub linnadesse, siis on raske midagi öelda, kuidas valimised seal uue seaduse järgi võivad kujuneda. Üks on aga kindel — uus valimisviis eeldab eelkõikulepeid ja kindlat, organiseeritud valimisele minekut. On selge, et väiksed grupid ja üksikud põikpead, kes senini alati esinesid oma väikese rühmitusega, tulevikus kaovad volikogust. Ja see on kindlasti positiivne nähe.

Meie viimaste aastate riiklik tegevus on arenenud kogu aeg terviklikkuse ülesehitamise suunas. Seda tervikluse mõistet ja mõtet on arendatud juba parlamendi valimistel ja kindlasti peaks see arendamist leidma ka omavalitsuste valimistel. Meie senised valimisseadused nagu kiuste juba ette sundisid valijaid ja kandideerijaid killunema ja lõhenema.

Uute seaduste alused tingivad aga ühtlust, kokkulepet, grupeerumisi tihedatesse ridadesse, see on täiesti õige ja põhjendatud. Sellepärast ei tarvitseks vast väga mustade prillide läbi vaadata teatud ringkondadel ka linnade valimiste suhtes tulevikus. Katsutagu selle asemel oma seni nii väga lõhestatud ridu koondada. Ja selleks kohustab kõiki juba meie praegune sise-, kuid eriti aga välispoliitiline olukord. Uus valimissüsteem omavalitsuste valimiste seaduses annab selleks võimalusi ja eeldusi. Ja kindlasti teevad targasti need, kes neid eeldusi täiel määral oskavad kasutada ja hinnata.

Kinnistusüksuste nimede muutmisest.

Oskar Angelus.

Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise seaduse (RT 1938, 42, 397) seletuskirjas tähendatakse muide, et meil on tarve vabaneda võõrapäraseist kinnisvarade nimedest, kuna Eesti maakaart — eriti mõnes piiriäärses osas — jätab mulje, nagu oleks Eesti praegu veel mõne naaberriigi provints. Sellest asjaolust ongi peamiselt tingitud eelnimetatud seaduse vajalikkus, kusjuures aga seadus edasi tahab luua kindla korra kinnistusüksuste nimede andmiseks ning nende nimede muutmiseks, milline ala meil varem teadupärast oli täiesti korraldamata.

Eeltoodust järeldub, et nende ametiasutiste ja -isikute ülesanne, kellel tuleb tegeleda kinnistusüksuste nimede muutmise alal, seisab: 1) kinnistusüksuste nimede eestistamise mõtte propageerimises ja 2) nimede eestistamise tehnilises läbiviimises. Seejuures lasub esimene ülesanne minu arvates eeskätt üldse kõigil riigi- ja omavalitsusasutisil ja neis asutisid teenivail isikuil, kes kõik peaksid jõudu ja võimalust mõõda kaasa aitama eestistamise mõtte läbiviimiseks.

Kinnistusüksuste nimede muutmist ja nende nimede andmist korraldab Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise seaduse 2. peatükk.

Üldpõhimõttena seab seadus üles nõudmise, et kinnistusüksuste nimed kinnistusraamatus peavad olema eestipärased ja vastama õigekirjutuse eeskirjadele (§ 7).

Eestipäraseiks loetakse Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise määruse (RT 1938, 87, 777) § 1 põhjal kinnistusüksuste nimed:

1) milleks on selgelt eestikeelsed ning eestipärase foneetikaga ja kohanime käändes esinevad tüvi- või liitsõnad;

2) mis on tuletatud käändsõna- või kohanimeliidetega ning on eestipärase foneetikaga;

3) mis küll midagi ei tähenda, kuid oma häälikkombinatsioonilt on eestiilmelised;

4) milleks on eestipärased nimed või liit-moodustised, mille üheks osiseks on eestipärane nimi või mis koosnevad mitmest eestipärasest nimest;

5) milleks on eestipärased välismaised kohanimed või rahvusenimed.

Siseministri poolt 20. oktoobril 1938 kinnitatud Kinnistusüksuste nimede muutmise ja parandamise keelelised juhendid selgitavad üksikasjalikumalt ülaltähendatud määruse § 1 eeskirju.

Olgu muide tähendatud, et nime (eesnime) eestipärasuse üle otsustamisel tuleb aluseks võtta J. Mägiste koostatud valimik „Eestipäraseid eesnimisid“, mis ilmus Tartus 1936. a. Nimede Eestistamise Liidu kirjastusel. Seejuures häälikuliselt eesti keelega kohanenud võõrnimede osas võib kinnistusüksuste nimede suhtes tähendatud valimiku piire avardada ja lugeda eestipäraseiks sarnased kinnistusüksuste nimed, nagu Ruudi, Eedi, Sassi, Kristjani, Tepani, Joonase, Maarja, Villemi jms. Edasi võib kasutada kinnistusüksuste nimedena J. Mägiste ja E. Elisto toimetusel ja Akadeemilise Emakeele Seltsi kirjastusel 1935. a. ilmunud eestipärase perekonnanimede valikus „Eesti nimi“ leiduvaid perekonnanimesid.

Kui tekib kahtlus, kas soovitud kinnistusüksuse nimi on eestipärane, esitab kinnistusüksuse asukoha linnapea, linna- või vallavanem Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise määruse § 11 põhjal kinnistusüksuse nime muutmise küsimuse lahendamiseks Siseministeriumile.

Käsitades eestipäraseid kinnistusüksuste nimesid, peab mainima ka nn. erapooletuid kinnistusüksuste nimesid, millisteks Kinnistusüksuste nimede muutmise ja parandamise keeleliste juhendite järgi tuleb lugeda nimed, mida ei saa selgelt pidada eestigea võõrapäraseiks, nagu Vänto, Uska, Treieli, Saprani, Rosma, Pruuali, Egla, Viitka jms. Sarnaste erapooletute nimede muutmise ei ole eeltähendatud juhendite põhjal kohustuslik, kuid uute nimedena sarnaseid anda ei saa, kuna nad ei ole, nagu tähendatud, selgelt eestipäraseid.

Mis puutub kinnistusüksuste eestipärase nimede parandamisse, siis Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise määruse § 4 põhjal nende nimede parandamisel tuleb järgida neidsamu grammatilis-ortograafilisi juhiseid, mis kehtivad harilike üldsõnade kohta. Seejuures üldreeglina peab parandus taotlema nimele kohalikule hääldamisele vastava kuju andmist, näit. Kurreni või Kurreni, Emmara või Emara rippuvalt sellest, kas kohapeal hääldatakse r-häälikut, resp. m-häälikut pikalt või mitte.

Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise määruse § 5 järgi kuuluvad parandamisele eestipäraseid kinnistusüksuste nimed:

1) mis on vanas kirjaviisis või mis mõnel muul põhjusel ei vasta kehtivaile keelenormidele;

2) mis on võõrapärase kirjutusviisiga;

3) mis ei vasta kehtivaile kokkukirjutamisjuhiseile.

Üldmainitud Kinnistusüksuste nimede muutmise ja parandamise keelelised juhendid selgitavad rohkearvuliste näidete varal üksikasjaliselt neid määruse eeskirju.

Märkida tuleb veel järgmist. Võõrapärase kirjutusviisiga erapooletud nimed, kui paranduse tulemuseks on ikkagi erapooletu nimi, ei ole parandatavad, vaid kuuluvad juba muutmisele nagu puhtvõõrapäraseid kinnistusüksuste nimed. Edasi: kinnistusüksuste nimesid, milleks on võõrapäraseid eesnimed, võib parandada, kui neil eesnimedel on eesti keelega kohanenud vasted, nagu Micheli (Mihkli), Hansu (Antsu), Jakobi (Jaagupi), Karla (Kaarli), Peteri (Peetri) jms.; muidugi võib soovikorral neid nimesid sootuks muuta tasuta muutmise korras. Parandada võib ka neid eesnimelisi kinnistusüksuste nimesid, mis ei vasta nende eesnimede üldtarvitavale omastavale käände, nagu Peetre (Peetri), Kaarle (Kaarli), Pärtle (Pärtli), Hindreki (Hindreku), Andrekse (Andrese) jms. Siis: parandada võib ka neid erapooletuid või võõrapäraseid kinnistusüksuste nimesid, mis on eestipärestatavad vähese parandusega, nagu Leonti (Leondi), Lementi (Leemendi), Gado (Kado ehk Kadu), Rosma (Roosma), Sanka (Sanga) jms.

Peale ülal p. 1—3 all toodud juhtude kuuluvad parandamisele Kohanimede Nõukogu erikomisjoni vastava otsuse põhjal eestipäraseid kinnistusüksuste nimesid, mis esinevad kinnistusraamatuis nimetavas käändes, andes neile omastavalise kuju, kusjuures erandina sellest üldreeglist võivad püsima jääda nimetava käände kujul Ingeri soomepäraseid kinnistusüksuste nimed. Siinkohal tuleb tähendada, et parandamisele kuuluvad sama erikomisjoni otsuse põhjal Ingeri soomepäraseid kinnistusüksuste nimed vastavalt eesti ortograafiale tähtede „k“, „p“, „t“ ja „y“ osas, nagu Rahikke (Rahike), Haopata (Haopada), Aita (Aida), Seepinka (Seepinga), Pyyntö (Püündö) jms.

Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise määruse § 6 järgi ei kuulu parandamisele kinnistusüksuste nimed:

1) mis esinevad murdelisel kujul;

2) milleks on liitsõnad, mille esiosa lõpul olev kahekordne kaashäälik on kirjutatud ühekordselt, juhul kui säärase nime liitsõnaline tähendus on muutunud ebaselgeks;

3) milleks on maa-, saare-, soo- ja loolõpulised sõnad, kui need lõpud esinevad lühendatud kujul.

Vallaomavalitsuste 1937/38. eelarvet

1. 1937/38. a.

Tulude ja kulude nimetus	Viru		Järva		Harju		Lääne		Saare	
	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
Tulud:										
1. Maksud:										
1. Kinnisvaramaksu valdade osa	122.865,18	14,55	73.629,69	16,71	94.093,72	12,17	73.847,75	15,35	37.874,53	10,18
2. Kinnisvarade lisamaks	59.035,35	6,99	36.217,73	8,22	47.115,17	6,09	31.269,96	6,51	18.672,78	5,02
3. Tulumaksu valdade osa	65.544,41	7,76	29.966,77	6,80	54.246,33	7,02	42.494,49	8,83	30.407,06	8,17
4. Kogukonnamaksud	291.922,61	34,56	148.559,67	33,70	293.200,56	37,92	190.854,48	39,68	127.121,98	34,18
5. Maksud äril ja tööst. ettevõt.	46.290,83	5,48	15.204,41	3,45	31.384,97	4,06	10.460,55	2,18	7.790,76	2,09
6. „ auromasinatelt	889,20	0,11	661,55	0,15	980,05	0,13	274,90	0,06	29,90	—
7. „ mootoritelt	3.588,15	0,42	2.402,78	0,55	2.643,25	0,34	2.062,64	0,43	1.250,50	0,34
8. „ jalgratastelt	24.788,17	2,93	12.486,35	2,84	22.624,93	2,93	17.745,24	3,69	12.646,20	3,40
12. „ laada- ja turuplats.	5.203,84	0,62	4.705,13	1,07	7.486,05	0,97	5.397,02	1,12	1.408,78	0,38
13. Maksude viivitus %	17.743,63	2,10	7.269,79	1,65	15.680,72	2,03	6.313,56	1,31	3.254,70	0,88
15. Maksud dokumentidelt	11.280,46	1,34	3.985,46	0,90	5.653,15	0,73	3.562,05	0,74	2.058,98	0,55
16. „ jahitunnistustelt	2.636,50	0,31	1.150,—	0,26	2.317,25	0,30	1.188,05	0,25	915,10	0,25
17. „ koertelt	1.507,—	0,18	1.199,—	0,26	1.945,54	0,25	588,40	0,12	—	—
18. Maksud sissenõudm. lisarah	14.220,30	1,68	8.876,68	2,01	12.103,73	1,57	5.758,72	1,20	3.955,88	1,06
19. Suvitumaks	1.120,75	0,13	171,—	0,04	407,25	0,05	—	—	—	—
9, 10, 11 ja 14. Maksud veoärip. sõiduhobustelt, töldadelt ja löbustustelt	76,—	0,01	138,44	0,03	15,—	—	—	—	170,—	0,05
20. Paadimaks	142,45	0,02	—	—	1.049,12	0,13	201,23	0,04	—	—
Kokku ptk. I	668.854,83	79,19	346.621,45	78,64	592.946,79	76,69	392.019,04	81,51	247.557,15	66,55
2. Varandused	5.135,50	0,61	3.113,99	0,71	5.295,07	0,68	2.787,56	0,57	840,81	0,23
3. Valdade kapitalid	20.374,27	2,41	3.724,05	0,84	4.587,70	0,59	3.772,58	0,78	1.118,11	0,30
4. „ asutised	8.870,49	1,05	20.463,21	4,64	13.583,22	1,76	2.518,09	0,52	4.645,40	1,25
5. „ ettevõtted	1.291,27	0,15	—	—	—	—	2.899,68	0,64	—	—
6. Üldkulude tasud	23.458,79	2,78	10.309,91	2,34	19.002,73	2,46	7.884,71	1,63	4.828,05	1,30
7. Üldtoetused	—	—	100,—	0,02	54,—	0,01	—	—	—	—
8. Mitmesugused tulud	48.597,36	5,75	6.371,47	1,45	28.085,60	3,63	14.750,42	3,06	7.357,45	1,97
Korralised tulud kokku	776.582,51	91,94	390.704,08	88,64	663.555,11	85,82	426.632,08	88,71	266.346,97	71,60
Erakorralised tulud	68.065,69	8,06	50.051,47	11,36	109.630,82	14,18	54.326,44	11,29	105.615,98	28,40
Tulude kogusumma	844.648,20	100%	440.755,55	100%	773.185,93	100%	480.958,52	100%	371.962,95	100%
Kulud.										
1. Vallavolikogud	3.609,48	0,49	2.300,46	0,55	7.330,53	1,07	2.016,10	0,45	2.556,76	0,78
2. Vallavalitsused	245.350,65	33,71	125.233,07	30,09	218.207,51	32,03	153.276,51	34,34	87.253,84	26,80
3. Sotsiaal-administratsioon	8.867,33	1,22	4.687,55	1,12	6.602,74	0,97	5.875,93	1,32	3.024,—	0,93
4. Heakord	26.148,75	3,59	7.239,18	1,74	16.644,91	2,44	6.299,44	1,41	7.116,34	2,19
5. Haridus	244.554,88	33,60	132.116,37	31,74	233.397,71	34,26	124.646,65	27,92	84.635,61	25,99
6. Hoolekanne	73.557,57	10,11	61.165,65	14,70	79.015,06	11,60	54.272,35	12,15	28.030,78	8,61
7. Valdade ettevõtted	490,—	0,07	—	—	40,—	0,01	2.239,65	0,50	—	—
8. „ üldvarandused	3.476,62	0,48	492,90	0,12	3.477,67	0,51	470,05	0,11	581,30	0,18
9. „ kapitalid	29.854,27	4,10	13.730,42	3,30	5.770,34	0,85	26.627,85	5,96	8.024,52	2,47
10. Laenude ja % tasumine	21.878,55	3,01	10.389,22	2,50	23.244,65	3,41	13.536,41	3,03	10.786,43	3,31
11. Mitmesugused kulud	18.348,59	2,53	9.311,11	2,24	13.816,94	2,03	8.693,23	1,95	5.087,83	1,56
12. Tagavarasumma	—	—	—	—	—	—	—	—	237,79	0,07
Korralised kulud kokku	676.136,69	92,91	366.665,93	88,10	607.548,05	89,18	397.954,17	89,14	237.335,20	72,89
Erakorralised kulud	51.609,08	7,09	49.525,24	11,90	73.708,78	10,92	48.494,34	10,86	88.260,94	27,11
Kulude kogusumma	727.745,77	100%	416.191,17	100%	681.256,83	100%	446.448,51	100%	325.596,14	100%

täitmise aruannete üldkokkuvõtte. lud ja kulud.

Pärnu		Viljandi		Tartu		Valga		Võru		Petseri		Kokku	
Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
70.168,90	10,32	71.713,46	13,27	124.562,47	13,21	28.262,57	9,54	57.868,72	9,69	27.927,37	6,27	782.814,36	12,20
35.770,44	5,27	37.811,46	7,00	63.595,69	6,75	13.092,37	4,42	29.449,12	4,93	45.319,39	10,17	417.349,46	6,50
42.081,88	6,19	37.160,24	6,88	67.736,59	7,19	14.475,87	4,89	46.297,24	7,75	37.278,15	8,36	467.689,03	7,29
270.690,37	39,83	229.355,48	42,44	453.205,—	48,08	93.963,77	31,73	259.288,17	43,44	180.988,43	40,59	2.539.150,52	39,59
23.365,09	3,44	19.765,62	3,66	26.906,47	2,85	11.814,91	3,99	22.484,55	3,76	5.235,61	1,17	220.703,77	3,44
975,10	0,14	1.574,50	0,29	3.071,65	0,33	837,75	0,28	1.505,90	0,25	55,—	0,01	10.855,50	0,17
1.990,05	0,29	2.310,70	0,44	2.132,10	0,23	536,40	0,18	1.214,15	0,20	720,95	0,16	20.851,67	0,32
17.185,98	2,53	12.066,07	2,23	12.457,32	1,32	3.478,—	1,18	6.078,25	1,02	2.205,65	0,49	143.771,16	2,25
5.667,96	0,83	1.515,75	0,28	3.819,68	0,40	1.025,23	0,35	1.592,08	0,26	544,05	0,12	38.365,57	0,60
10.053,06	1,48	8.583,07	1,59	19.149,81	2,03	3.570,30	1,20	10.891,80	1,82	12.897,99	2,89	115.405,43	1,80
3.871,77	0,57	3.319,98	0,61	8.034,51	0,85	1.541,65	0,52	4.541,92	0,76	4.211,53	0,94	52.061,46	0,82
1.657,60	0,24	2.076,65	0,38	2.692,71	0,29	595,70	0,20	1.194,10	0,20	524,65	0,12	16.948,31	0,26
1.495,20	0,22	1.845,10	0,34	2.899,46	0,31	945,76	0,32	1.304,61	0,22	209,40	0,05	13.939,47	0,22
5.270,72	0,78	6.738,57	1,24	12.837,04	1,36	3.014,99	1,02	7.565,69	1,27	9.997,66	2,24	90.339,98	1,41
—	—	—	—	354,70	0,04	—	—	—	—	—	—	2.053,70	0,03
—	—	18,—	—	60,—	—	—	—	5,—	—	—	—	482,44	—
4,—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.396,80	0,02
490.248,12	72,13	435.854,65	80,65	803.515,20	85,24	177.164,27	59,82	451.281,30	75,57	328.115,83	73,58	4.934.178,63	76,92
5.525,64	0,81	9.036,77	1,67	10.885,87	1,16	7.929,55	2,68	10.075,31	1,69	700,25	0,16	61.326,32	0,96
9.277,02	1,36	5.534,76	1,03	3.618,79	0,39	2.444,79	0,83	3.062,17	0,52	1.306,88	0,29	58.821,12	0,92
22.714,36	3,35	9.472,82	1,75	13.326,38	1,42	2.645,54	0,89	10.192,22	1,69	3.394,37	0,77	111.826,10	1,74
1.901,79	0,28	—	—	—	—	—	—	—	—	50,—	0,01	6.142,74	0,10
10.230,33	1,50	5.561,98	1,03	19.761,52	2,09	2.936,66	0,99	10.211,73	1,72	8.941,61	2,00	123.128,02	1,92
555,50	0,08	1.159,27	0,21	299,50	0,03	1.700,—	0,57	—	—	—	—	3.868,27	0,06
10.247,27	1,51	16.623,47	3,08	9.522,89	1,01	6.433,92	2,17	4.704,88	0,79	8.070,42	1,81	160.765,15	2,51
550.700,03	81,02	483.243,72	89,42	860.950,15	91,34	201.254,73	67,95	489.527,61	81,98	350.579,36	78,62	5.460.056,35	85,13
128.979,67	18,98	57.155,73	10,58	81.671,15	8,66	94.925,83	32,05	107.629,42	18,02	95.352,79	21,38	953.404,99	14,87
679.679,70	100%	540.399,45	100%	942.601,30	100%	296.180,56	100%	597.157,03	100%	445.932,15	100%	6.413.461,34	100%
3.863,46	0,63	4.004,69	0,82	6.453,52	0,73	2.970,70	1,07	4.798,80	0,85	4.552,14	1,09	44.456,64	0,76
179.777,61	29,18	166.980,13	34,36	328.582,09	37,38	79.822,55	28,64	182.638,13	32,30	124.433,49	29,78	1.891.555,58	32,39
5.855,90	0,95	7.704,52	1,59	11.550,06	1,31	4.691,38	1,68	7.034,90	1,24	6.645,12	1,59	72.539,43	1,24
9.448,43	1,54	7.513,65	1,55	18.579,95	2,12	3.193,97	1,14	12.208,83	2,15	10.579,23	2,54	124.972,68	2,14
169.059,15	27,43	145.926,69	30,03	225.777,04	25,69	51.176,83	18,40	145.081,80	25,66	109.664,33	26,24	1.666.036,06	28,53
75.869,87	12,31	64.511,97	13,28	113.666,01	12,93	33.839,43	12,14	76.133,49	13,48	26.221,75	6,28	686.283,93	11,75
2.474,52	0,40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.244,17	0,09
588,70	0,09	3.592,66	0,74	12.824,15	1,46	1.833,37	0,65	3.749,36	0,66	10,12	—	31.076,90	0,53
23.941,02	3,88	12.340,95	2,54	23.832,53	2,72	1.540,—	0,55	6.058,45	1,07	26.549,13	6,36	178.269,48	3,05
19.251,73	3,12	13.336,85	2,75	32.078,82	3,65	4.544,22	1,63	13.692,36	2,43	4.991,—	1,19	167.730,23	2,88
11.744,15	1,91	10.995,92	2,26	24.519,65	2,79	4.746,71	1,70	13.977,56	2,47	9.498,28	2,27	130.739,97	2,24
—	—	—	—	—	—	41,01	—	—	—	290,—	0,07	568,80	0,01
501.873,54	81,44	436.908,03	89,92	797.863,82	90,78	188.380,17	67,60	465.173,68	82,31	323.434,59	77,41	4.999.473,87	85,61
114.345,21	18,56	48.955,36	10,08	81.060,79	9,22	90.279,94	32,40	100.000,02	17,69	94.385,23	22,59	840.624,93	14,39
616.218,75	100%	485.863,39	100%	878.924,61	100%	278.660,11	100%	565.373,70	100%	417.819,82	100%	5.840.098,80	100%

Kinnistusüksuste nimede muutmise ja parandamise keelised juhendid selgitavad näidete varal üksikasjalikumalt ka eeltoodud paragrahvi eeskirju. Seejuures tuleb vaid tähendada, et murdelisi nimesid võidakse soovikorral ka parandada, kuid võimalik ei ole parandada neid murdesõnalisi nimesid, millele tähenduslikult vastav kirjakeelne sõna on tüvelte erinev, näiteks nime Kõivu asendada nimega Kase, nime Nõgla — nimega Nõela, nime Perve — nimega Kalda.

Kui tekib kahtlus, kas kinnistusüksuse nimi kuulub parandamisele või kas see on parandatav soovitud kujul, esitab kinnistusüksuse asukoha linnapea, linna- või vallavanem nime parandamise küsimuse lahendamiseks Siseministeeriumile (Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise määruse § 11).

Kõige eeltoodu juures peab aga silmas pidama, et seadus kõneleb vaid kinnistusraamatuisse kantud, s. o. ametlikest kinnistusüksuste nimedest, mitte neist, mis kuidagi väljaspool kinnistusraamatuid omanikud neile on annud.

Kinnistusüksuste nimed, mis ei ole eestitatud või parandatud kinnistusüksuse omaniku soovivaldusel kahe aasta kestel Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise seaduse kehtimahakkamisest arvates, s. o. 2. maini 1940, kuuluvad tähendatud seaduse § 8 põhjal sundeestistamisele ja sundparandamisele sama seaduse § 17—22 ettenähtud korras.

Sundeestistamine, resp. sundparandamine seisab selles, et vastavad linna- ja maavalitsused teevad Siseministri poolt määrataval tähtajal kinnistusraamatute järgi kindlaks, missuguste kinnistusüksuste nimed kuuluvad eestistamisele, resp. parandamisele ja — võimaluse korral — ära kuulates kinnistusüksuse omaniku arvamuse, koostavad sundeestistamisele, resp. sundparandamisele kuuluvate kinnistusüksuste nimede nimestiku ühes uuesti määratavate nimede, resp. parandatud nimede äratähendamiseks. Need nimestikud saadetakse Siseministeeriumi kaudu Kohanimede Nõukogule läbivaatamiseks, ning pärast seda otsustavad linna- ja maavalitsused määrata kinnistusüksustele vastavad eestipärased nimed, resp. olemasolevaid parandada. Määrata ei või seejuures nimesid, mis jällegi põhjustaksid muutmist, s. o. võõrapäraseid, halvakoälalisi või labaselt tähenduslikke eestipäraseid või sageli sama linna või valla piires esinevaid nimesid. Samuti ei või määrata ortograafiliselt vigaseid eestipäraseid nimesid.

Sundeestistamise juures, nagu kinnistusüksuste nimede muutmise juures üldse, on tähtis vaid kinnistusüksuse nimi, mitte aga näiteks kinnistusüksuse omaniku rahvus või kodakondsus.

Linna- ja maavalitsused ei nõua kinnistusüksuste nimede sundeestistamisel või sundparandamisel teatise kinnistusraamatuid, vaid koostavad ise vastavad väljavõtted; need väljavõtted ei käi Ringkonnakohtu kinnistusameti kantseleimaksu seaduse (RT 1924, 67, 23) § 1 p. 8 ettenähtud kantseleimaksu alla.

Nagu tähendatud, kinnistusüksuse nime sundeestistamisel valib kinnistusüksusele uue nime vastav linna- või maavalitsus, kusjuures vaid võimaluse korral kuulatakse ära kinnistusüksuse omaniku arvamus, millega linna- või maavalitsus pealegi ei ole kohustatud arvestama. Sarnase nimevaliku vaba võimaluse piiramises seisabki sundeestistamise halb kinnistusüksuse omaniku seisukohast, võrreldes vabatahtliku eestistamisega.

Kui sundeestistamise, resp. sundparandamise otsus on tehtud, teatatakse sellest kinnistusüksuse omanikule, ära tähendades, kellele ja mis aja kestel võib otsuse peale kaevata. Nimelt võib Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise seaduse § 18 põhjal kinnistusüksuse omanik ühe kuu kestel, arvates otsuse teadaandmise päevast, kaevata Siseministrile linna- või maavalitsuse otsuse peale, kusjuures kaebus kirjutatakse Siseministri nimele ja esitatakse linna- või maavalitsusele, kelle otsuse peale kaevatakse. Viimane saadab kaebuse ühes asjassepuutuva materjaliga Siseministeeriumile 7 päeva jooksul, lisandades kaebusele oma seletuse. Siseministri otsus on lõplik ja selle peale edasikaebust ei ole.

Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise seaduse § 19 p. 2 ja 3 põhjal võib Siseministrile sundeestistamise, resp. sundparandamise puhul kaevata: 1) kui linna- või maavalitsuse otsusega on sundeestistatud kinnistusüksuse säärane nimi, mis eestistamisele ei kuulu (eestipärane või eestistamisele mittekuuluv erapooletu nimi või nimi, mis omab positiivset tähtsust Eesti ajaloo seisukohalt), või sundparandatud säärane nimi, mis parandamisele ei kuulu; 2) kui linna- või maavalitsuse otsusega on kinnistusüksusele antud nimi, mis ei vasta eesti õigekirjutuse eeskirjadele või Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise seaduse § 10 eeskirjadele (on antud võõrapärane või halvakoälaline, resp. labaselt tähenduslik eestipärane või sama linna või valla piires sageli esinev

eestipärane kinnistusüksuse nimi). Kaebuse aluseks sundeestistamise korral ei või aga kunagi olla üksnes asjaolu, et antud nimi ei vasta kinnistusüksuse omaniku soovile või maitsele.

Siseminister otsustab: 1) jätta kaebus tagajärjeta ning kinnitada linna- või maavalitsuse otsus, või 2) tühistada linna- või maavalitsuse otsus nime muutmise asjas, kui kinnistusüksuse nime muutmise vajadus ei ole põhjendatud, või 3) muuta kaevatud otsus ja määrata kinnistusüksusele eestipärane nimi omal äranägemisel, kui nime muutmise vajadus on põhjendatud, kuid linna- või maavalitsuse poolt määratud nimi ei ole küllalt kohane. Säärasel korral nime määramisel on Siseminister samuti seotud ülaltoodud Kohaja kinnistusüksuste nimede korraldamise seaduse § 10 eeskirjadega. Siseministri otsus jõustub otsusele allkirjutamisega.

Nagu eelpool juba tähendatud, võidakse muutmata jätta nimed, mis omavad positiivset tähtsust Eesti ajaloo seisukohalt. Kohaja kinnistusüksuste nimede korraldamise määruse § 9 põhjal loetakse seda positiivset tähtsust omavaiks kinnistusüksuste nimed:

1) mis on seotud Eesti üldise või kohaliku aja- või kultuuriloo seisukohalt hinnatava traditsiooniga;

2) milleks on Eesti üldises või kohalikus aja- või kultuuriloos tuntud või teenekate isikute perekonnanimed.

Kahtluse korral, kas nimi omab positiivset tähtsust, tuleb pöörduda Siseministeeriumi poole, mida soovitaksin teha igal juhul, kuna sarnaste küsimuste otsustamine kohapeal on tihti väga tülikas ja võib kujuneda erapoolikuks. Riigi lääne- ja põhjapoolses osas asuvate kinnistusüksuste rootsipärased ja riigi kirdepooles osas asuvate kinnistusüksuste soomepärased nimed kuuluvad Siseministeeriumis võetud põhimõtte alusel positiivset tähtsust omavate kinnistusüksuste nimede hulka, mistõttu nende eestistamine pole sunduslik, soomepärase nimede suhtes on vaid parandamine üksikuil juhtudel kohuslik, nagu juba eelpool seletatud, ja seda seepärast, et vastasel korral jääb mulje, nagu oleks tegemist vigaselt kirjutatud eestipärase kinnistusüksuste nimedega.

Loodetavasti ei tule linna- ja maavalitsustel siiski palju tegeleda kinnistusüksuste nimede sundeestistamisega ja sundparandamisega, kuna võib arvata, et see eestistamine ja parandamine sünnib vähemalt valdavas enamuses vabatahtlikult.

Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise seadus näeb ette kahte kinnistusüksuse

nimede vabatahtlikult muutmise korda: tasuta ja tasulist korda. Tasuta korras muudetakse kuni 2. maini 1940 need kinnistusüksuste nimed, mis on võõrapärased, resp. erapooletud või millel on labane tähendus või halb kõla. Tasulise korra alla kuuluvad kõik kinnistusüksuste nimede muutmised teistel põhjustel (sama linna või valla piires on mitu samanimelist kinnistusüksust; kinnistusüksuse tegelikult tarvitusel olev eestipärane nimi erineb kinnistusraamatusse kantud eestipärasest nimest; kinnistusraamatusse kantud kinnistusüksuse eestipärane nimi koosneb kolmest või rohkemast sõnast; kinnistusüksusel on kinnistusraamatus kaks või rohkem eestipärase nime; kinnistusüksuse nimi ühtub küla või valla nimega, mille piires ta asub jms.).

Kinnistusüksuse nime muutmisel tasuta korras ei tule kinnistusüksuse omanikul kanda mingisuguseid kulusid, välja arvatud omavalitsuse kanteleimaks seal, kus seda arnaste muutmiste puhul võetakse.

Nagu tähendatud, kuuluvad tasuta korras muutmise alla ka kinnistusüksuste eestipärase, kuid labase tähendusega või halva kõlaga nimed. Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise määruse § 3 põhjal loetakse labast tähendust omavaiks või halvakõlaliseks kinnistusüksuste nimed:

1) milleks on sõimusõnad, halvakspandavate elukutsete nimetused või halba omadust tähendavad sõnad;

2) milleks on otseselt halva tähendusega või keelepruugis halva tähenduse saanud tarbeasjade, esemete, loomade ja kehaosade nimetused;

3) mis on pilkelise või koomilise varjundiga.

Kui tekib kahtlus, kas soovitud kinnistusüksuse nimi on labase tähendusega või halva kõlaga, või kas muuta kavatsetav kinnistusüksuse eestipärane nimi on labase tähendusega või halva kõlaga, esitab kinnistusüksuse asukoha linnapea, linna- või vallavanem kinnistusüksuse nime muutmise küsimuse lahendamiseks Siseministeeriumile (Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise määruse § 11).

Tasuta korras saab kõnesolevaid nimesid muuta vaid 2. maini 1940, pärast seda tähtsusega kuuluvad nende nimede muutmised juba tasulise korra alla.

Tasulises korras muutmisel tuleb kinnistusüksuse omanikul tasuda: 10 krooni nime muutmise kuludeks (mis igasuguste maharvamisteta läheb riigi tuluks ja tuleb kanda riigi tuludesse Siseministeeriumi alalt riigi

tulude peatüki 20 § 5 alla), tempelmaksu hariliku tariifi järgi, maksu teatise eest kinnistusregistrist ja seal, kus see nõutav, omaavalitsuste kantseleimaksu.

Seadus ütleb sõnaselgelt, missuguste kinnistusüksuste nimede muutmise käib tasuta ja missuguste nimede muutmise — tasulise korra alla, see tähendab seda, et otsustamine, missuguse korra alla viia üht või teist nimemuutmist, ei kuulu otsustaja kompetentsi. Kui aga kinnistusüksuse nimi, mille muutmise võib seaduse järgi toimuda vaid tasulises korras, on muudetud tasuta korras, on otsus seadusevastane, sest eeltingimused otsuse tegemiseks — tasude maksmine — pole täidetud, ja sarnane otsus kuulub tühistamisele Administratiivmenetluse seaduse põhjal. Säärasel korral tuleb ühtlasi otsuse tegijalt sisse nõuda kinnistusregistrist teatise väljaandmise kantseleimaksu ja tempelmaksu ühes trahviga Tempelmaksu seaduse (RT 1928, 45, 262) § 19 p. 3 põhjal. Muide võib ka kinnistusameti ülem keelduda sarnase seadusevastase otsuse põhjal kannete tegemisest kinnistusraamatusse. Notariaalseaduse § 352 p. 4 põhjal kinnistusameti ülem jälgib ka kinnistusüksuste nimede muutmise otsuste seaduspärasust ja teeb eitava otsuse, kui kinnistusüksuse nime muutmise otsus on silmnähtavalt seadusvastane, näidates seejuures sama seaduse § 354 põhjal eitava otsuse tegemise alused.

Kinnistusüksuse nime vabatahtlikult muutmise otsustajaks on kinnistusüksuse asukoha linnapea, linna- või vallavanem. Sooviavaldusega peab säärasel korral esinema kinnistusüksuse omanik. Kui kinnistusüksusel on mitu omanikku, peavad sooviavaldusele alla kirjutama kõik kaasomanikud (BES § 929). Kui mõni kaasomanik ei saa sooviavaldusele alla kirjutada põhjusel, et tema elukoht on teadmata, siis tuleb lasta kohtu poolt kuulutada ta teadmata äraolijaks ning varale määrata kohtu poolt hooldaja (Ts. Kp. S. § 1940—1946). Viimane kirjutab sooviavaldusele alla kaasomaniku asemel. Seaduslikus korras määratud hooldajatel ja eestkostjatel ei ole vaja vaestelaste kohtu eriluba kinnistusüksuse nime muutmiseks. Kinnistusüksuse nime muutmise sooviavalduse esitamiseks voliniku kaudu ei ole nõutav erivolituse andmine, kui on antud üldvolitus.

Linnapea või linnavanema eitava otsuse peale kinnistusüksuse nime muutmise asjas võidakse kaevata Siseministrile ühe kuu jooksul arvates otsuse teadaandmise päevast. Samadel alustel ja samal tähtajal või-

dakse kaevata vallavanema otsuse peale maavalitsusele. Siseministri ja maavalitsuse otsused on lõplikud ja nende peale ei ole edasikaebust.

Kui esitatakse kaebus kinnistusüksuse võõrapärase, labasetähendusliku või halvapärase nime muutmise puhul, on kaebus tempelmaksuvaba Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise seaduse § 13 teise lõike põhjal, muudel juhtudel kuulub kaebus tempelmaksustamisele üldistel alustel.

Kaebus kirjutatakse vastavalt Siseministri või maavalitsuse nimele ja esitatakse linna- või vallavanemale, kelle otsuse peale kaevatakse. Viimane saadab kaebuse ühes asjassepuutuva materjaliga vastavalt Siseministeriumile või maavalitsusele seitsme päeva jooksul, lisandades kaebusele oma seletuse.

Linnapea, linna- või vallavanema jaatavad otsused jõustuvad nende allakirjutamisega. Linnapea, linna- või vallavanema eitaavad otsused jõustuvad ühe kuu möödumisel arvates otsuse teadaandmise päevast, kui edasikaebust ei ole esitatud. Siseministri või maavalitsuse otsused, mis on tehtud edasikaebuse puhul, jõustuvad nende otsuste allakirjutamisega.

Lõpuks veel mõni sõna taandumisest. Linnaseaduse (RT 1938, 43, 404) § 68, 79 ja 91 põhjal peab linnapea või linnavanem taanduma sama seaduse § 55 ettenähtud juhtudel § 54 esimeses lõikes loetletud põhjustel, s. o. tema ei või muide otsustada kinnistusüksuse nime muutmist: 1) kui ta ise, ta abikaasa, sugulane ülenevas või alanevas joones või sugulane külgsugulane kuni neljanda astmeni või hõimlane kuni teise astmeni on kinnistusüksuse omanikuks või kaasomanikuks; 2) kui otsus puutub tema eestkostmisel või hooldamisel olevaisse isikuisse või tema kasulapsisse või kasuvanemasse; 3) kui ta oli või on asjaosalise seaduslik esindaja või volinik; 4) kui tema isiklikult või mõni p. 1 ja 2 tähendatud isikuist või tema volitaja on huvitatud otsusest. Pealinnas ja esimese astme linnades linnapea taandumise korral teeb otsuse abilinnapea või linnapea asetäitja, teise astme linnades — linnapea asetäitja, kui ka viimased peavad taanduma — mõni linnanõunik, kes ei pea taanduma. Kolmanda astme linnades linnapea või linnavanema taandumise korral teeb otsuse abilinnapea või abilinnavanem, kui ka viimased peavad taanduma, esitab linnapea sooviavalduse otsustamiseks Siseministeriumile, linnavanem — maavanemale.

Vallaseaduse (RT 1937, 32, 310) § 65 põhjal peab vallavanem taanduma kinnistusüksuse nime muutmisest sama seaduse § 45 esimeses lõikes loetletud põhjustel, mis on täpselt samad, nagu ülaltoodud Linnasea-

duse § 54 esimeses lõikes ettenähtud põhjustel. Vallavanema taandumise korral teeb otsuse vallavanema abi, kui ka viimane peab taanduma, esitab vallavanem sooviavalduse otsustamiseks maavanemale.

Omavalitsussekretäride kursusest.

Omavalitsussekretäri kutse omandamise ettevalmistamiseks Siseministeerium korraldas Tallinnas, Politseikoolis, kursuse, mis koos eksamitega kestis 2½ kuud — s. a. 16. jaanuarist kuni 31. märtsini.

Kogu kursuse ja eksamite kestel kursused elasid Politseikooli internaadis ühisel toitlustamisel, mille eest neil igapäevaelu tuli maksta — toitlustamise kuludeks 1 kroon päevas, ruumide kütte, valgustuse ja koristamise kuludeks kogu aja eest kr. 17.50. Õpetus kursusel toimus Siseministeeriumi kulul, kursusest osavõtjatele tasuta.

Kuna kursusel oli lühiajaline ja selle korraldamine seotud kuludega ning sinna võis pääseda piiratud arv osavõtjaid, siis paluti maavanemaid ja linnapäid esitada kursusele võtmiseks seesuguseid isikuid, kes omavad vähemalt keskkooli (9 õppeastat) või sellele vastavat üld- või kutsekooli haridust, mis omavalitsussekretäri kutse omandamiseks nõutav, ning kes tunnevad omavalitsustesse ja nende ülesannetesse puutuvaid seadusi ja määrusi, kellel on juba teadmisi omavalitsuste tegevuse aladel ja seega paremaid eeldusi omavalitsussekretäri kutse omandamiseks. Maavanemate ja linnapeade poolt soovitatud isikute hulgast võeti kursusele need, kellel oli kõrgem haridus või — hariduse üheväärsusel — pikem praktiline ettevalmistus teenimisega ametiasutistes. Sellisel selektsioonil pääsesid kursusele 49 isikut, neist ülikooli haridusega 24, teised 25 kõik gümnaasiumi haridusega. Kursusel selgus aga siiski, et suurel osal sinna pääsnutest omavalitsuste tegevuse mõnel erialal puudusid sootuks eelteadmised, eriti perekonnaseisu registreerimises, arvepidamises ja osalt ka asjaajamises.

Õppetegevus kursusel kestis 16. jaanuarist kuni 23. märtsini, seega 55 õppepäeva (pühad välja arvatud).

Loenguteks kasutati kokku 332 tundi, ette nähtud oli 322 tundi, seega ületati esialgne kava 10 tunni võrra — peamiselt kolmes aines: perekonnaseisu alal, tsiviil- ja administratiivprotsessi alal ning õiguse üldiste mõistete alal. Lektoriteks olid ja andsid tunde järgmiste ainete alal:

1. M e t s, Eduard — Politseikooli direktor:
 1. Üldised mõisted õigusest 11 tundi
 2. Üldised mõisted riigi- ja administratiivõigusest . 11 „
 3. Tuletõrje ja kodanlik õhukaitse 5 „
 4. Isikutõestamine ja passid 7 „
 5. Jahindus ja kalandus . . 5 „
 6. Tööstus ja kaubandus . 3 „
 7. Administratiiv-sissenõudmine 10 „
 8. Ametialane eetika ja käitumine 4 „
2. T e d e r, Teofil — Omavalitsuste inspektor:
 - Perekonnaseisu ala 30 „
3. A n g e l u s, Oskar — Siseministeeriumi Üldosakonna abidirektor:
 1. Perekonnanimede ja nimede muutmise 5 „
 2. Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamine . 5 „
4. H e i s t e, Kaarel — Omavalitsuste inspektor:
 - Linnaomavalitsuste korraldus, ülesanded ja järelevalve . 14 „
5. A a m i s e p p, Erich — Omavalitsuste vanem revisent:
 - Maaomavalitsuste korraldus, ülesanded ja järelevalve . . 18 „
6. L o o r i t s, Andres — Eesti Maaomav. Liidu nõunik:
 1. Omavalitsuste arvepidamine 50 „
 2. Omavalitsuste arhiivindus 2 „
7. S i i m, Albert — Harju Maaomavalitsuse valdade revisent:
 - Omavalitsuste asjaajamine . 40 „
8. P o o m, Paul — Riigikohutunik:
 - Kohtute korraldus, tsiviilkohtupidamine ja administratiivkohtu kord 19 „
9. K i r k, Peeter — Raasiku jaoskonna kohtunik:
 - Vaestelastekohtu tegevus . . 15 „

10. N e r e p, Elmar — Sotsiaal-
ministeeriumi pensionide ins-
pektor:
Pensionid ja haiguskindlustus 8 „
11. K u r v i t s, Aleksander —
Haridusministeeriumi Üldosa-
osakonna direktor:
Rahvaharidus ja kultuuri kor-
raldus 8 „
12. R e b a n e, Georg — Tallin-
na Linnavalitsuse Hoolekan-
deosaonna juhataja:
Hoolekande korraldus . . . 8 „
13. K o i k, Allo, kol. leitn. —
Harju Sõjaväeringkonna Staa-
bi ülem:
Omavalitsuste ülesanded riigi-
kaitse alal 7 „
14. M e r e, Ain, major — Sõja-
ministeeriumist:
Omavalitsuste ülesanded riigi-
kaitse alal 3 „
15. S a a r l a, Martin, kapten —
Sõjamineeriumist:
Omavalitsuste ülesanded riigi-
kaitse alal 2 „
16. M ä g i, Paul — Harju maa-
nõunik:
Maanteede korraldus . . . 6 „
17. P õ l l u p ü ü, Johannes —
Vanem tööinspektor:
Põllutöölise töökaitse . . . 4 „
18. T i i t s o, Joosep — Teede-
ministeeriumi Üldosakonna
direktor:
Ehitusala 6 „
19. P a r v e t, August — Harju
Maavalitsuse kultuurtehnika:
Veeühingute korraldus . . . 2 „
20. T a u l, Eduard — Teedemi-
nisteeriumi Üldosakonna abi-
direktor:
Hanked ja töövõtted . . . 10 „
21. E h i n, Alfred — Maksude
Talituse Otsemaksude juha-
taja:
Riigimaksud 10 „
22. M ä g i, Ilmar — Omavalit-
suste Talituste vanem assis-
tent:
Distiplinaarala 4 „

Kursuste vältel, kõrvuti loengutega, korraldati ka kirjalikke klassi- ja kodutöid. Kirjalikkude tööde ülesandeks oli õpetada loengutel käsitatud alade praktilist rakendamist ja ühtlasi kontrollida, kuipalju kuulajad on omanud teadmisi läbivõetud ainetes. Kirjalikke töid korraldati: omavalitsuste asjaaja-

mise alal — 4, perekonnaseisu registreerimise alal — 5, vaestelastekohtute tegevuse alal — 2, muude seaduste alal 6 kirjalikku tööd.

Arvepidamise õpetamine ja õppimine toimubki peamiselt kirjalikkude näidetega ja kirjalikkude ülesannete kirjalikult lahendamise. Kuna omavalitsuste arvepidamiseks kohaldatavad õpperaamatud ja näitlikud eeskujud puuduvad, siis tuli lektoril kõik näited ja ülesanded ise kombineerida ning esitatud näidete ja suuliste juhatuste järgi kursustel: koostada omavalitsuse tähtsamate tulude ja kulude eelarve kolme kuu kohta majandamise alusena; valmistada eelarve tulude ja kulude raamatud, eelarve pikendatud krediitide raamat ja maksude raamatud mõningate või mõneteistkümneme maksnikuga igast maksuliigist, mis eelarves ette nähtud; koostada ühe kuu neljal talituspäeval laekunud ja makstud summadele 48 sissetuleku- ja 20 väljamineku-kviitungi arvestamise alustena; liigitada ja võtta sissetulekud kokku sissetulekute kokkuvõtteraamatus; kanda sissetulekud ja väljaminekud kassaraamatusse, märkida maksude laekumised maksude raamatutes, eelarve tulude laekumised eelarve tulude raamatus, eelarve kulude maksmised eelarve kulude raamatus ja eelarve pikendatud krediitide maksmised eelarve pikendatud krediitide raamatus; registreerida rahalised, materjaalsete varade ja muud läbikäigud — kokku 25 artiklina — memoriaalis; kanda kõik memoriaalis registreeritud läbikäigud pearaamatu ja selle täiendava abiraamatu vastavatele arvetele; võtta kokku kuuläbikäigud kõigis arveraamatutes, võrrelda raamatute sissekannete kokkuvõtteid vastamisi endivahel, koostada ja kanda bilansiraamatusse kuubilanss. Peale elloendatud kirjalikkude tööde tehti veel 5 kirjalikku klassitööd kursustele teadmiste kontrollimiseks eriti omavalitsuste majandamise läbikäikude korrespondeerimise ja bilansside koostamise alal, mis mitmeti erineb eramajandamise läbikäikude korrespondeerimisest ja bilansside koostamisest.

Kavatsetud oli kolme kuu läbikäikude arvestamine, mis oleks võimaldanud aine üksikasjalikumalt ja põhjalikumalt käsitleda ning kursustele sellesse põhjalikumalt süvenemise, kuid ajast tuli puudus, arvepidamisele määratud 50 tundi osutus selleks liig väheks, võrreldes mõne muu alaga. Seepärast tuli piirduda ainult ühe kuu läbikäikude arvestamisega ja seegi teostada äärmiselt kiire tempoga, mis nõudis suuri pingutusi eriti

neilt kursustastelt, kellel polnud arvepidamisest varemalt aimugi.

Samasugune lugu oli ka teiste praktiliste alade — asjaajamise, perekonnaseisu registreerimise ja vaestelastekohtu tegevuse — käsitlemisega.

Võrreldes tundide arvusi, mis kasutatud eelloendatud õppeainete käsitlemiseks kursusel, siis näib, et kogu õppeajast ligi kaks kolmandikku on tarvitatud peamiselt seaduste lugemiseks ja tõlgendamiseks, osalt ka õiguse üldmõistete selgitamiseks, ning üks kolmandik selliste praktiliste alade õpetamiseks nagu asjaajamine ja eriti arvepidamine, mis ei lase end palju piirata ega kokku suruda, vaid vajavad ulatuslikku ja terviklikku käsitlemist. Lühiajalise kursuse õppeaja selliselt kasutamise otstarbekus osutub küsitavaks.

Kursuslastest pea pooled (arvult 24) olid kõrgema juriidilise haridusega, ülikoolist hiljuti tulnud ja eeldatavasti õiguse mõisteid ning kõiki seadusi seal põhjalikult tundma õppinud. Lühiajaline üldine kursus võis vaevalt neile veel midagi sellel alal juurde anda. Kuid nad olid võhikud teistel, peamiselt praktilistel aladel, neil oli vähe teadmisi ja kogemusi omavalitsuste asjaajamises, eriti arvepidamises, mis enamikule oli päris tundmatu.

Teine pool kursuslastest (arvult 25) oli gümnaasiumi haridusega, kuid ametiasutistes pikemalt teenimisel oli omandanud teadmisi osalt ka seaduste tundmises, seaduste tegelikult kasutamises ja kohaldamises tegevuse juhistena. Neile oli teoreetilised selgitused õiguse üldmõistetest, riigi- ja administratiivõigusest, kohtute korraldustest jm. küll kasulikud ja vajalikud, aga seadusi lugeda ja seaduste eeskirju õppida võinuks ka nemad ise vahetult. Ja kas üldse ongi vajalik seaduste eeskirjade üksikasjalik tundmine, nende pähetuupimine ja meelespidamine? Milleks siis seadused on kirja pandud, milleks Riigi Teatajad ja muud seaduseraamatud? Kas ei aitaks seaduste sisu üldiselt tundmisest ja oskusest leida ning kohaldada üksikuid eeskirju vajalikkudel juhtudel? Tegelikult asjaajamisel sagedamini käsitatavate seaduste üksikud eeskirjad jäävad pikapeale küll iseendast pähe, kuid mälu ei ole ka siis päris usaldatav, vaid teda tuleb sagedasti kontrollida seadusest järele vaatamisega.

Aga ka kursuslaste sellest teisest poolest, kes oli ametiasutistes pikemat aega teeninud, enamik omas praktilisi teadmisi ainult osaliselt, omavalitsuste tegevuse mõnelt kitsalt erialalt, mis seletatav sellega, et omavalit-

suste tegevus on väga laialdane ja erilaadiline, kus üksikud ametnikud, eriti nooremad, täidavad mõnd üksikut eriülesannet mõnel kitsal piiratud erialal, ei pääse teiste alade juurde ega saa õppida tundma omavalitsuse kogu tegevust, mis vajalik sekretärile kui tegevuse juhile. Seepärast oli praktiliste teadmiste omandamine, eriti asjaajamises ja arvepidamises, kursusest osavõtjatele kõigile enamvähem ühtviisi vajalik.

Tulevikus tuleks vast küll sarnastel lühiajalistel kursustel omistada rohkem tähtsust praktilistele aladele ja määrata nende käsitlemiseks rohkem aega.

Üldiselt andis kursus häid tulemusi. Kursuse lõpul Riikliku Katsekomisjoni poolt korraldatud eksamil, mis kestis 25. kuni 30. märtsini, õiendasid eksami ja omandasid omavalitsussekretäri kutse 48 kursusest osavõtjat, nõrgaks osutus ainult üks.

Koos kursustestega oli katsetel 5 eksterni, nendest tunnustati omavalitsussekretäri kutse vääriliseks 2.

Omavalitsussekretäri kutse omandasid ja said sellekohased diplomid järgmised isikud:

1. A h v e n, Agu — Torma Vallavalitsuse vanem kantseleiametnik;
2. A n n u s, Arnold — Voltveti Vallavalitsuse kantseleiametnik;
3. E i s o, Arved-Friedrich-Ferdinand — Kaarepere Vallavalitsuse vanem kantseleiametnik;
4. H a a s, Herbert — Rakvere Vallavalitsuses praktikant;
5. I l v e s, Aleksei — Nõmme linnasekretäri abi;
6. J o h a r i, Toivo — Rakvere Linnavalitsuse Ehituse Osakonna asjaajaja;
7. J o h a n s o n, Teodor — Tartu linnasekretäri abi;
8. J ü r g e n, Arnold — Vastemõisa Vallavalitsuse kantseleiametnik;
9. K a b e l, Karl — Jõgeva Vallavalitsuse vanem kantseleiametnik;
10. K a l l a s t e, Ilmar-Väino — Tallinna linnasekretäri abi;
11. K a s e l a, Albert — Passlepa Vallavalitsuse vanem kantseleiametnik;
12. K e s a, Peeter — Abja Vallavalitsuse kantseleiametnik;
13. K i i v e r, Heino — Peetri Vallavalitsuse vanem kantseleiametnik;
14. K i n k, Herbert — Tallinna Linnavalitsuse Tervishoiu Osakonna asjaajaja;
15. K i v i m a a, Erik — Saue Vallavalitsuse kantseleiametnik;
16. K u l g m a, Bruno — Viljandi Vallavalitsuses praktikant;

17. K õ i v, Valter — Võru Linnavalitsuse arveametnik;
18. K õ i v u m ä g i, Julius-Elmar — Valga Maavalitsuse Hariduse Osakonna asjaajaja;
19. L a a n p e r e, Valter — Tartu Linnavalitsuse Statistikabüroo vanem statistik;
20. L e i k, Karl — Siseministeeriumi assistent;
21. L ä t t, Märt — Põltsamaa linnasekretär;
22. M a r r a s, Johan — Järva Maavalitsuse Ehitus-Teede Osakonna asjaajaja;
23. M a t i s o o, Olga — Vastseliina Vallavalitsuse vanem kantseleiametnik;
24. M u l l a v e e r, Alfred — Tallinna Linnavalitsuse asjaajaja;
25. M ü r k, Ants — Keila Vallavalitsuse kantseleiametnik;
26. N o o r, Jüri — Siseministeeriumi assistent;
27. P a a p, Jaak — Järva Maavalitsuse vanem kantseleiametnik;
28. P a j u p u u, Endel-Olav — Jõeletme Vallavalitsuse kantseleiametnik;
29. P a l l o s o n, Elmar — Kioma Vallavalitsuse maksunõudja;
30. P e h k a, Heinrich — Tallinna III ja linnaümbruse jaoskonna politseikomisсар;
31. P i i r i s i l d, Evald — Petseri Linnavalitsuse perekonnaseisuametnik;
32. P o l l i, Hilja — Narva Linnavalitsuse ametnik;
33. P ä r n a, Arnold — Asuküla Vallavalitsuse vanem kantseleiametnik;
34. P ü s s, Karl — Varangu Vallavalitsuses praktikant;
35. R a u d s e p p, Johannes — Viru-Järva Prefekti sekretär;
36. R e i n o, August — Tartu Maavalitsuse Põllumajanduse Osakonna asjaajaja;
37. R e m m a, Peep — Tapa Linnavalitsuse raamatupidaja;
38. R u l l, Aleksander — Pärnu Linnavalitsuse perekonnaseisuametnik;
39. R u u s a, Arved — Harju Maavalitsuse sekretäri kt.;
40. S a l u m ä e, Aaro — Sõmeru Vallavalitsuse kantseleiametnik;
41. S i i m s a a r, Elmar — Lasva Vallavalitsuses praktikant;
42. S i l l a r t, Rudolf — Pärnu Maavalitsuse sekretäri kt.;
43. T a l i, Eduard — Taevere Vallavalitsuse kantseleiametnik;
44. T a e l, Lembit — Ulila Vallavalitsuse vanem kantseleiametnik;
45. T i i v e l, Jaan — Haaslava Vallavalitsuse kantseleiametnik;
46. T i n t s, Elmar — Hummuli Vallavalitsuse kantseleiametnik;
47. V a i g u r, Aksel-Ludvig — Haapsalu linnasekretäri kt.;
48. T i i s v ä l i, Julius — Politseikooli komissar;
49. R ä n g e l, Peeter — Tallinna Linnavalitsuse kantselei ajut. tööjõud;
50. S i i t a m, Aleksander — Viljandi Maavalitsuses praktikant.

Kirjandusest.

Äsja ilmus trükist Siseministeeriumi Üldosakonna abidirektori Oskar Angeluse poolt koostatud raamat koha- ja kinnistusüksuste nimede muutmise kohta: „Koha- ja kinnistusüksuste nimede muutmine“.

Raamatus on toodud: Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise seadus ühes selletuskirjaga ja koostaja üksikasjalike seletustega, tähendatud seaduse elluviimiseks an-

tud määrus ja keelelised juhendid, ringkirjad ning vormid.

Kuna koha- ja kinnistusüksuste nimede muutmisega tuleb tegeleda vist kõigil kohalikel omavalitsustel ja üksikutel kutselistel omavalitsustel, siis osutub see raamat neile vajalikuks juhendiks.

Raamatu hind on 2.50 kr. Tellida saab autorilt, aadressil Tallinn, Siseministeerium.